

1. MAJ PRAZNIK TURIZMA

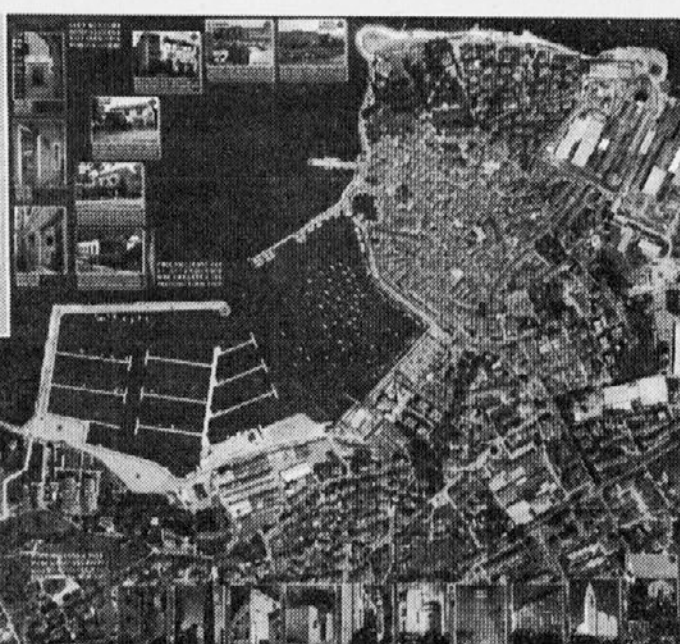
(DM) Če je soditi po zasedenosti hotelskih in zasebnih turističnih sob, potem je letošnji praznik dela skoraj presegel velikončno počitnikovanje. Na slovenski obali in tudi v izlozi so bile turistične zmogljivosti skoraj 100 odstotno izkoriščene. Skoraj zato, ker natančnih podatkov o oddaji zasebnih sob še ni, dejstvo pa je, da pred prazniki, ki so se srečno razpotegnili čez vikend ni bilo moč najti proste sobe niti pri zasebnih sobodajalcih iz kataloga izolske turistične ponudbe.

V Hotelu Marina so povedali, da so imeli zasedene vse razpoložljive zmogljivosti v Marini in na Belvederju, prevladovali so domači gostje (60 odstotkov), od tujcev pa Italijani, ki so nekoliko tarnali nad našimi visokimi cenami oziroma njihovo manj vredno liro.

V Simonovem zalivu so imeli prav tako vse zasedeno, dnevno pa so gostili po 350 ljudi, kar je tudi sicer značilnost tega aprila, ki je po marsičem bistveno boljši od prejšnjih. Tudi tam je razmerje domačih in tujih gostov podobno (60:40), le da pri tujcih prevladujejo Avstrijci.

Glede na ponovne vojaške zaostritve na Hrvaškem so tudi izolski turistični delavci zaskrbljeni, vendar odpovedi rezervacij zaenkrat nimajo, tako da so obeti izredno dobri, še posebej zato, ker so jih mnogi tuji turistični agenti spet uvrstili v svoje spiske turistične ponudbe.

17CDA = 18CDA

50 LET ZMAGE SVETLOBE NAD TEMO

Pred pol stoletja se je dokončno sesul neuresničeni sen zaslepljenih bojnikov sil osi, padel je Berlin, tvorec ideologije nacizma je izginil v podzemlju, tam kamor tudi sodi. Zlo je bilo vedno črno in po vsakem porazu zbeži tja od koder je prišlo.

Tudi danes se še priplazi na plan in napade v srvališču noči, toda dan je vendarle v oblasti miru in razumevanja. Da bi se le potegnil na vseh 24 ur in da bi lahko rekli, da smo ob petdesetletnici zmage miru doživeli tudi mir v Bosni, Ruandi, Turčiji, Ččeniji, mir in varnost v Sloveniji in ZDA, mir in ustvarjalnost v glavah in srcu. Tam se namreč vse začne.

KDO JE OSVOBODIL IZOLO ?

Seveda je osvobodjanje Izole težko primerjati s kakšno znano partizansko ofenzivo, pa vendar je bilo tudi to dejanje del zgodovine in tisti, ki so sodelovali v njem imajo o tem dogodku kaj povedati.

**O dogodkih tistega dne pripoveduje
Italo Dellore.**

4. stran

ROKOMETAŠI VSTALI OD MRTVIH

V tretji, odločilni tekmi so rokometaši DELMAR-ja v gosteh premagali Šešir po dveh podaljških z rezultatom 19:20 in se uvrstili v finale PLAY OFF-a, kjer se bodo z rokometaši Trebenj borili za vstop v elitno državno ligo. Po mnenju strokovnjakov sta se v tem polfinalu pomerili dve najboljši moštvi tega prvenstva, zato so Izolani pred finalnimi srečanji celo favoriti.

Rokometašice MARINE Izola so v sredo v domači dvorani izgubljale celo tekmo, a so zadnji hip rešile obe točki in se tako približale obstanku v 1. ligi.

GRAMMAR

NOVOGRADNJE, ADAPTACIJE

ZUNANJE UREDITVE

tel.: 066 / 70-728

**Primorski
skladi** d.o.o.
KOPER

Pristaniška 8
66000 Koper
Tel.: 38-802

116

**5. maj
1995**

PTT's NOT DEAD je rubrika v kateri objavljamo vaša pisma, mnenja, odgovore na posamezne članke v MANDRAČU ali kaj drugega, širši javnosti pomembnega. Po sklepu časopisnega sveta in uredniškega odbora objavljamo članke dolge do 40 tipkanih vrstic. Pisma morajo biti podpisana z naslovom avtorja. Nepodpisanih pisem ne objavljamo, prav tako ne objavljamo tistih pisem, ki so po vsebini v nasprotju z zakonom o tisku, novinarskim kodeksom, so žaljiva ali za širšo javnost nezanirniva. Pisem in fotografij, objavljenih na tej strani ne honoriramo in ne vračamo.

SVETNIŠKE PLAČE

Povedati vam moram, da me je Vaša prva informacija o predvidenih poslatih plačah zelo razjezila, vendar se je kasneje pokazalo, da je bila dezinformacija in so svetniki spet dobili nekaj točk, Vi pa ste jih izgubili.

Potem smo izvedeli, da se bodo svetniki pustili plačati z vsega 27 tisočaki mesečno in sem bil prepričan, da na kaj takega ne bodo pristali, saj je jasno, da bi dajali denar državi, občina pa bi ga izgubljala.

Po vogalih pa sem izvedel, da je neka komisija, ki je zadolžena za to področje predlagala, da svetniki ne bi dobili plač ampak samo sejnine, kar je seveda pametno. Vprašanje pa je, če je moralno, da so predvidene sejnine tako visoke. Slišati je, naj bi svetniki dobili po 15.000 tolarjev na sejo sveta, in po 5.000 tolarjev na sejo komisije.

Glede na dosedanje število sej bi svetniki dobili na mesec od 20 - 40.000 tolarjev, to pa niso mačje solze. Pa še nobene dohodnine ni treba plačati. Glede na to, da stroški, ki bi jih bilo treba vračati verjetno niso tolikšni pričakujem, da bodo svetniki o predlogu še razmišljali. Če pa so moje informacije napačne se tolažim s tem, da nisem nič slabši od Vas, saj ste tudi vi udarili mimo.

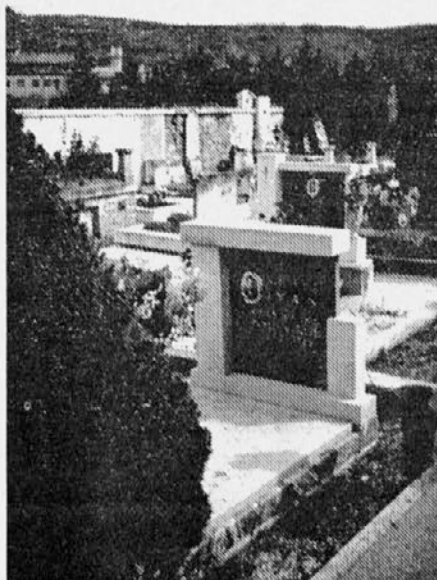
T.F.

(naslov v uredn.)

Pripis:

Opravičujemo se za prvotno dezinformacijo. To se žal dogaja zato, ker so se je komisij zaprte za javnost.

50 - letnica zverinske smrti Ivana Grbca iz Kort DVA DNEVA DO SVOBODE

Ivan Grbec se je rodil 16. januarja 1920 v Kortah nad Izolo, marca 1940 pa so ga vpoklicali v italijansko vojsko, kjer je bil po kratkem urjenju poslan na afriško bojišče. Kmalu pa se je znašel na strani zveznikov, ki so ga na njegovo prošnjo dodelili polki samostojni planinski strelski brigadi v sestavi katere se je v letih 1940 - 41 v Severni Afriki bojeval proti italijanski in nemški vojski. Tako je bilo vse do prihoda kralja Petra II. v Egipt, ko so ga zvezniki odredili v enoto osebne straže za zavarovanje jugoslovanskega kralja.

Koncem leta 1943 je zbežal iz kraljeve vojske in vstopil v 1. Odred NOV na Bližnjem vzhodu. Ko je bila ustanovljena 1. tankovska brigada NOV je bil dodeljen v to enoto kot kurir - motorist. V sklopu te enote je sodeloval pri obrambi otoka Visa, ko se je tam mudil vrhovni komandant NOV, maršal Tito in v vseh bojih te brigade do Ilirske Bistrice.

Sedmega maja 1945 je iz Podgrada v Harije peljal obveščevalca - oficirja Žagar Antuna (Tonko). Ko je pripeljal iz tunela je nanju planila skupina nemških vojakov 97. nemškega korpusa in ju zverinsko umorila - brez strela.

Pokopali so ga v Podgradu, šest mesecev kasneje pa ga je njegov svak Avgust Kleva iz Cator prekopal, skupščina občine Izola pa na pobudo OO ZZB sprejela odlok in grob zaščitila kot spomenik NOB. Skupščina je dodelila tudi sredstva za postavitev nagrobnega spomenika. Zaročenka Lidija Korenika iz Kort je priskrbelo sliko, ki je na spomeniku in hkrati redno skrbi, da je grob urejen, za kar se ji borčevska organizacija iskreno zahvaljuje.

Ko smo pred leti našemu junaku v Podgradu odkrili spominsko obeležje (po zaslugi tov. Alberta Kluna, sekretarja Osrednjega odbora prekomorcev pri RO ZB Slovenije) sem o njem veliko razmišljal in zapisal naslednje:

Daleč od svoje domovine, na drugem kontinentu sveta, slišal je klic svojega ljudstva trpečega.

Odšel je v boj za njegovo osvoboditev, na pragu svobode, žrtvoval svoje mlado življenje.

Ernest Šav

NAGRADE MATEMATIKOM

V prejšnji številki Mandrača smo zapisali, kdo so bili najboljši učenci na tekmovanju mladih matematikov izolskih osnovnih šol, tokrat pa dodajamo, da so učenci poleg srebrnih Vegovih priznanj dobili tudi nagrade, ki so jih prispevali: Turistična agencija Bele skale, podjetje Feropal, papirnica Bravos Ankanan, Fotooptika Rio, pekarna Terpan Dragonja, SB Koper in Zavarovalnica Triglav.

Biser

doo Izola

Vabi

**Na tečaj za voznike motornih vozil,
za cestnoprometne predpise.**

Organiziramo tečaj iz prve pomoči in zdravniške preglede. Torej ste se le prepričali, da je ekipa Avto šole "BISER" tista prav, ki Vas v najkrajšem času pripelje do voznškega izpita.

Pohitite in lepo boste sprejeti.
Pričetek tečaja - TAKOJ.

**Prijave na sedežu: Drevored 1. Maja 4a, Tel.: 67-448
(Pri kinidvorani Globus)
vsak dan od 8.00 do 16.00 ure.**

trgovina

Elegant

Stojan Družina
(Pri pekarni Gregorič)

**torbice, kovčki, denarnice,
pasovi, etuiji
ročne in stenske ure
razna darila**

☎ 67-188

Stalnim strankam
se zahvaljujemo za zaupanje,
vsem ostalim pa priporočamo
obisk v naši trgovini.

NASTAJA OBČINSKI GRB

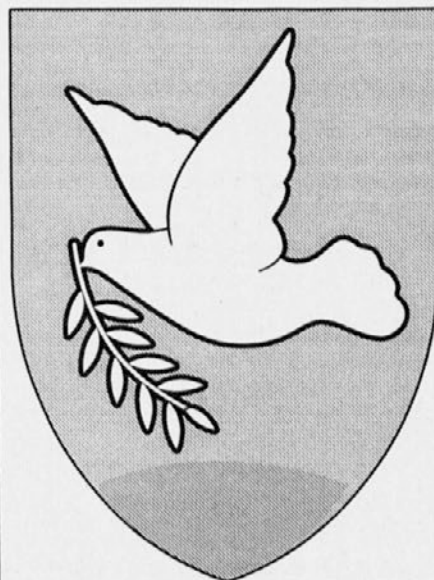
Trenutno je v javni razpravi (čeprav ni slišati, da bi bila posebej javna in posebej glasna) nov statut občine Izola. Občina je seveda organizirana v skladu z novo zakonodajo in tako potrebuje nov temeljni dokument. Sestavni del statuta pa je seveda tudi sklep o občinskem grbu, zastavi, prazniku itd.

Osnutek statuta predlaga oblikovanje grba brez znanega venca, vendar z golobom z oljčno vejico ter zemljo v

rumeni barvi, vse skupaj pa na ščitu, podobnem kakršnega poznamo iz registrskih tablic.

Na tej podlagi ter v primerjavi z nekaterimi starejšimi izolskimi grbi nastaja nov občinski grb, ki ohranja vsebino prejšnjega, hkrati pa je modernejši in stilsko usklajen.

Novo oblikovan grb bo tudi na občinskih zastavah, kdaj si bo občina privoščila vse te zamenjave pa je seveda drugo vprašanje.

Parkiranje BO ODLOČIL ŽUPAN SAM ?

Uporabniki parkirišč so zdaj še ugotovili, da je začel veljati poletni čas in da parkirnine pobirajo vse do 22. ure, ob prvomajskih praznikih pa so prvič ugotovili, da tudi ob nedeljah in praznikih ne bo šlo brez fantov s parkirnimi lističi.

Ob tem nas je zanimalo, kaj se pravzaprav dogaja z nesrečnim odlokom o urejanju cestnega prometa in parkiranja v mestu. Odlok je v dodelavi, tako da bo usklajen z višjimi zakonskimi določili, njegova vsebina pa je enaka prejšnji, le da posamezne cone v starem delu mesta niso več označene z barvami ampak s črkami.

Nemogoče razmere ob prvomajskih praznikih so opozorilo, da bo med turistično sezono težav s parkiranjem še

več, prometni zastoji pa neznosni. Zato je treba čimprej sprejeti kakršenkoli akt, pa čeprav bi ga morali po sezoni spet spreminjati. Občinski svet bo na naslednji seji sprejemal občinski statut, zato je vprašanje, če bo imel čas za sklepanje o parkiranju. Morda pa bo moral sklep samostojno sprejeti župan, saj te pristojnosti še vedno ima.

BOMO VSI HODILI V PIRAN ?

Izola počasi a zanesljivo izgublja nekatere funkcije mestne občine, čeprav zaenkrat nič ne kaže, da bi koga to posebej skrbelo.

Začelo se je z davčno upravo, ki se je preselila v Piran in imamo v Izoli vsaj izpostavo. Po izpise iz zemljiške knjige, na sodišče že nekaj časa hodimo prav v tisto staro stavbo na Tartinijevem trgu, prav kmalu pa bomo morali tja po vsako overitev in podoben popravek, ki smo ga doslej opravili kar na občini.

V Sloveniji smo namreč dobili takoimenovane pravnike - notarje, ki bodo opravljali ta dela. Ker Izola ne izpolnjuje pogojev, da bi sploh imela notarja bomo morali po teh opravkih v Piran ali Koper.

Kaj o tem pravijo naši poslanci?

FOTOKARTA IZOLE

Skupina SISart iz Ljubljane je po fotokarti Pirana izdala tudi fotovodnik po Izoli, ki bo zagotovo še izboljšal turistično promocijsko ponudbo Izole. V fotovodniku so natančni in obsežni podatki o zgodovini, arhitekturi, pomembnih turističnih zgradbah in informacijah. Popolna fotografska zasnova z vrisanimi potmi za spoznavanje omogoča turistu, da spozna naše mesto hitro in preprosto. Fotokarto že prodajajo v izolskih papirnicah in knjigarnah.

ZGODOVINA JE PREPROSTA

KDO NAS JE OSVOBODIL

29. april - izolski dan svobode

Verjetno vam ni vsem znano kako je bila osvobojena Izola. V soboto 29. aprila smo Izolani "praznovali" 50. obletnico osvoboditve in zmage nad fašizmom in nacizmom. Italo Dellore je osvetlil zadnji dan vojne na širšem izolskem območju. Po njegovem pričevanju je nastal naslednji zapis.

Že v začetku aprila so organizatorji odpora na obali dobili navodilo, naj pripravljajo vstajo Obale in zaledja. Vendar je do zaključnih priprav prišlo šele zadnje dni aprila.

V noči iz 28. na 29. aprila je mornariški bataljon Istrskega odreda zavzel položaje med Baredi in Šaredom. Pozno ponoči oziroma ob zori je bataljon krenil v Izolo, ki so jo branili fašisti Salojske republike. Nemcev v Izoli ni bilo ravno veliko, le okoli 30 vojakov nemške mornarice. Takoj ob vstopu v Izolo se je bataljon zapletel v hud spopad s fašisti pri Kulturnem domu. Po enournem hudem spopadu je mornariški bataljon imel nekaj ranjenih, fašisti, ki so bili poraženi pa so imeli tudi mrtve.

Po tem spopadu so se fašisti umaknili in se skupaj z Nemci vkrcali na vojaško ladjo. Namenjeni so bili v Koper, vendar do tam niso prišli. Zaradi močnih partizanskih enot v Kopru in okolici so si premislili in odšli proti Trstu. V Izoli se je že pričelo slavlje. Mladi Izolani so, še ko so boji trajali, vzdignili na noge celo mesto, ki se je veselilo in vzklikalo svobodi. Toda še preden se je slavlje dobro začelo, je prišlo sporočilo, da se iz Pulja proti Trstu umika močna nemška motorizirana kolona. V sporočilu je bilo tudi rečeno, da se koloni pusti prosto pot, oziroma, da se vse partizanske enote umaknejo. Tako je hotel storiti tudi Mornariški bataljon.

Ko so se borci umikali proti Šaletu, so v San Simonu na nesrečo naleteli na nemško kolono. Sto borcev bataljona je ravnoar prečkalo cesto. Večini borcev je prečkanje uspelo, le kakim dvajsetim borcem prečkanje ni uspelo. Ob srečanju sta bili obe vojaški skupini presenečeni; Nemci niso pričakovali nobene vojaške formacije, partizani pa Nemcev še niso pričakovali. V trenutku zmede, ki je nastala, so Nemci pričeli streljati in spopad je bil neizogiben. Nemci so bili številčnejši in bolje oboroženi. Skupina partizanov, ki ji ni uspelo prečkati ceste, si je zaklon poiskala ob sedanji gostilni Simonček. Zaklon pa je bil navidezen, saj so jih prihajajoči Nemci z Belvederja prav lepo videli. V kratkem, a ostrem spopadu so na žalost padle žrtve, tudi na partizanski strani. V spopadu so padli trije Izolani in dva Miličana, katerih imena so na spomeniku pri avtobusni postaji v San Simonu.

V tem boju je bil udeležen tudi Italo Dellore, ki je dobil nalogo da takoj odide v tovarni Arrigoni in Ampelea obvesti GAP (Gruppi armati partigiani) o prihodu Nemcev. GAP je namreč takrat imel v obeh tovarnah precej orožja, ki pa jim ga je uspelo skriti še pred prihodom Nemcev.

Po spopadu v San Simonu so Nemci vkorakali v Izolo, vendar so jo kmalu zapustili. S seboj so vzeli nekaj živeža iz Ampelee, za talca pa so vzeli še takratnega župana Albina Pertota.

29. aprila 1945 popoldne je Izola bila dokončno osvobojena.

ITALIA LIBERA POPPE
14/5/1945

Petrupjano da tiv. RASLI Edvard e res sodeloval /s nase vojno. -

Religione:
(R.anci 2011)

Corandot kogetan;
(Vladimir PERAIU)

Izola d'Istria, 14/5/1945.

Sezione P.C.I.

Ringraziamento

I membri dell'ex Comitato di Liberazione (Centre Giovani
Comunisti) ringraziano l'organizzazione compagne Razzi
Edwards per la collaborazione e l'attività svolta durante
la sua permanenza ad Isola d'Istria.

Il segretario del P.C.

Il segretario del P.C.I.

Dellore
comune P.C. principessa
comune P.C.

Presidente del C.C. B.B. 9

L. Glavina

memoria numero Conto B.B. 9

Comitato P.C. Perito Anzani

Comitato: Quattrovi Glandia

Izola d'Istria, 14/5/1945.

Comitato Esecutivo
Isola d'Istria

Sezione P.C.I.

Dichiarazione

Si dichiara che il compagne Razzi Edwards di Antonio
nato a Pola il 2/11/1920 nella sua permanenza ad
Isola d'Istria ha svolto attività, al movimento di
liberazione quale propagandista organizzatore.
Qualità meriti ed ottime comportamenti.

Il Presidente del C.C. B.B. 9
L. Glavina

Nekaj zanimivih dokumentov oziroma potrdil iz tistega in
takoj povojnega časa.

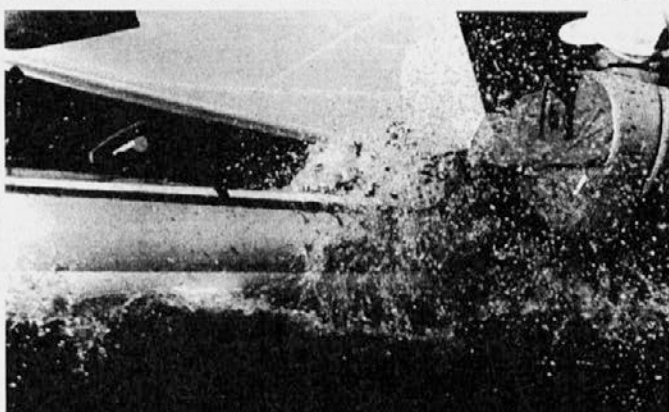
OBVESTILO

Uradno obveščamo, da včeraj, v četrtek, 4. maja ob
12.00 uri v Izoli ni zatulila nobena sirena.

Uredništvo

ODLIČEN NASTOP V FRANCJIJI

Evrofest bo !

Organizacijske priprave za izvedbo 3. Evropskega rokometnega festivala - Evrofest 95 so prešle v sklepni del. Do festivala sta še slaba dva meseca, organizatorji pa počasi zaključujejo s sperjemom prijav.

Do sedaj se je prijavilo že 30 tujih ekip iz Grčije, Ukrajine, Poljske, Romunije, Madžarske, Češke in Hrvaške. Pred realizacijo pa so še stiki z rokometnimi klubi iz Italije, Švice, Avstrije, Nemčije in Danske. Da bo to res pravi rokometni festival, priča tudi trud organizatorjev, ki bodo poleg tekmovalnega dela poskrbeli tudi za pester program družabnih iger in zabavnih prireditev.

Da Evrofest postaja pomembna prireditev, dokazuje tudi to, da so v častnem organizacijskem odboru vsi trije obalni župani. Častno pokroviteljstvo nad prireditvijo pa je prevzel tudi slovenski zunanji minister Zoran Thaler.

Uspel memorial

Od sobote 29. aprila do 1. maja je v izolski rokometni dvorani potekal tradicionalni Rodinov memorial. V pravem rokometnem vzdušju so veteranke in veterani pokazali, da znajo še vedno odigrati privlačne tekme. Doseženi so bili sledeči rezultati:

VETERANKE

Burja : Kočevje 8:18, Kočevje : Pula 13:13, Pula : Burja 8:7
Vrstni red: 1. Kočevje 3 t, 2. Pula 3 t, 3. Burja 0 t

MLAJŠI VETERANI

Ribnica : Kočevje 12:12, Usnjar : Ribnica 11:12, Ribnica : Izola 18:14, Kočevje : Usnjar 13:13, Izola : Usnjar 11:16, Kočevje : Izola 14:13

FINALE: Ribnica : Kočevje 11:6

Vrstni red: 1. Ribnica, 2. Kočevje, 3. Usnjar, 4. Izola
Najboljši igralec je bil Andoljšek (Ribnica), najboljši strelec Putre (Kočevje, najboljši vratar pa Gelze (Ribnica)

STAREJŠI VETERANI

A skupina

Zagorje : Šoštanj 10:13, Krmelj : Zagorje 10:18, Šoštanj : Krmelj 15:12

B skupina

Pula : Branik 66 10:12, Bomax-Stična : Pula 10:13, Branik 66 : Bomax-Stična 12:7

Finalne tekme: za 3. mesto Zagorje : Pula 7:5

za 1. mesto Branik 66 : Šoštanj 9:12

Sojenje turnirju je bilo odlično, za še lepše vzdušje v dvorani pa so poskrbeli navijači.

Trije izolski jadranci, ki so tvorili skoraj celo slovensko zastopstvo na predolimpijski regati v francoskem Hiersu so se domov vrnili zadovoljni, čeprav bi lahko dosegli celo več, kot se je na koncu izcimilo.

Vesna dekleva, jadralka Olimpica je v razredu Evropa prišla v finale kot deveta, bila vse do zadnje finalne regate korak do stopničk, potem pa v zadnji regati pokvarila nastop in končala na 11-tem mestu, kar je še vedno izjemen rezultat, saj so sodelovali vsi, ki v tem razredu v svetu kaj pomenijo. O možnostih Vesne pove podatek, da je bila pred zadnjo regato pred zamejko Arriano Bogatec, ki se je s tretjim mestom v zadnji regati prebila na skupno drugo mesto, Vesna pa je v tej regati zgrešila smer in stopničke so šle po vodi.

Samo Potokar, jadrlec Burje, je v predtekmovanju jadrall odlično in v konkurenci 170 najboljših laseristov na svetu prišel v finale kot sedemnajsti. V finalu pa je bil vendarle že preveč utrujen in je uvrstitev nekoliko pokvaril, vseeno pa je skupno 37. mesto še vedno eden njegovih najboljših rezultatov v tem olimpijskem razredu.

Tudi posadka v razredu 470, Tomaž Čopi (Portorož) - Mitja Margon (Olimpic) je v predtekmovanju jadralla odlično, enkrat prišla skozi cilj celo kot četrta, v finale pa kot 23-ta, kar je bil izvrsten rezultat. Tudi onadva sta imela v finalnih regatah nekaj smole, enkrat še težavo z opremo in kljub temu, da sta imela vse uvrstitve pod tridesetim mestom sta končala skupno na 34. mestu.

Glede na to, da je bilo naše zastopstvo številčno skromno pa so rezultati vseh treh posadk zelo dobri in dober obet, da bomo morda le dobili jadrance, ki bodo uspešno nastopali tudi po prehodu iz mladinske v člansko konkurenco.

Sicer pa slovenske jadrance čaka v naslednjih dneh cela serija regat za sestavo državne reprezentance. Evrope potujejo v Ptuj, optimisti v Koper, 470 na hrvaško državno prvenstvo, konec naslednjega tedna pa bo v Izoli tradicionalni MATCH RACE v razredu J-24, istočasno pa tudi kriterijska regata za Evrope. VSe to pred izolsko Punto.

DVE VESLAŠKI ZMAGI

Na tradicionalni prvomajski regati so uspešno nastopili tudi izolski veslači, še posebej pa Žolgar in Volčič, ki sta v dvojnem dvojcu med mladinci zmagala, tako kot tudi dvojni četverec članov s posadko Jovičič, Žolgar, Vončina in Levac). Med pionirji je bil Žolgar v enojcu tretji, Reharjeva in Klaričeva pa tretja in četrta. V dvojnem dvojcu je bil pri članih Tul v paru z Dobajem iz Maribora drugi, vendar polnih 10 sekund za zmagovalno posadko Bleda.

Vaš kontakt s kupci na obali je :

MORJE

RADIO 93.4 MHz

d.o.o., Izola, Polje 51, p.p.96, tel/fax (066) 61 009, 65 366

MORSKE ŽELVE UBIJAJO, MAR NE ?

KAKO SO SE RAZVILE ?

Pred 250 milijonov leti so želvini predniki kotilozavri začeli dolgotrajen proces evolucije. Akumulacija trdnih snovi pod kožo in nad kožo jim je omogočila tvorbo trdnega oklepa, ki jih je varoval pred smrtnimi sovražniki. 90 milijonov let kasneje je del želvinih prednikov zaživel morsko življenje. Tace so se prilagodile morskim razmeram in postale plavuti. Oklep je postal hidrodinamičen in želva je postala morska. Morske želve so izbrale boljšo pot evolucije kot kopenske in so bile skozi čas bistveno manj ogrožene. Tako jih danes srečamo v tropskih in subtropskih morjih. Posebna vrsta pa živi celo na področju Shetlandskih otokov. Ker so hladnokrvne ljubijo morja s stalno temperaturo.

KAKO SE RAZMNOŽUJEJO ?

Ko samica spolno dozori (25 let) zapusti svoje bivalno območje in odide na peščeno obalo, kjer je tudi sama prišla na svet. To se dogaja periodično vsaki dve ali tri leta. Preden se odloči za valitev, poskrbi za morebitno nevarnost. Zaradi okornosti je lahko vsaka ovira na obali usodna; onemogoči valitev ali pa celo vrnitev v morje. Ovire so lahko naravne ali pa produkt človeške malomarnosti. Samica v pesek izkoplje 35-70 cm globoko luknjo in izleže jajca. Vsekakor v pesku ne sme naleteti na oster predmet, ker se lahko poškoduje in operacije bi bilo konec. Tudi prestrašiti se ne sme, ker bi pobegnila nazaj v morje in jajca odložila tam, kar bi spet pomenilo neuspeh. Če ni takšnih problemov, samica izleže kakšnih 100 jajc veličine pink-ponk žogice in jih z natančnostjo zagrebe s peskom. Valitev jo tako izčrpa, da pade v stanje nekakšnega transa. Po petnajstih dnevih se samica vrne na isto obalo in postopek ponovi. Samica lahko "konzervira" spermije v svojem telesu za več let, kar ji omogoča valiti do desetkrat v razmnoževalnem periodu. Sonce ogreje jajca na temperaturo 28-29 stopinj Celzija. Od le-te pa zavisi spol bodočih želv. Pogoji morajo biti idealni, da do novega življenja sploh pride. Po 50-60 dnevih inkubacije pričnejo želvice lesti ven iz jajc. Taprvi zemeljski obrok si privoščijo kar jajčno membrano. Večini je to tudi zadnji obrok, saj je naravna selekcija neusmiljena. Treba je priti v morje, na tej poti pa preži vrsto smrtnih sovražnikov, predvsem morskih ptičev, veljih rakov in ostalih, ki poželljivo čakajo na mlado meso. Le 1% mladilev odraste. V morju pa jih čaka še nešteto nevarnosti, ki ogrožajo vrsto. Povzroča pa jih človek.

ZAKAJ SO OGROŽENE ?

V Mediteranu živijo tri vrste morskih želv in sicer: Dermochelys coriacea, ki nima trdega oklepa, Chelonia mydas ali zelena želva in Caretta caretta, ki ji pravimo pri nas kar Morska želva in včasih zaide tudi v mreže naših ribičev. Včasih so vse tri vrste živele povsod po Mediteranu, kjer so peščene obale, vendar jih je množični turizem pregnal na maloštevilne otoke in v vzhodni del Sredozemlja. Lov na morske želve je strogo prepovedan, vendar to ne

ustavi njihovo pobijanje iz koristoljubja. Zahodni svet se rad posladka z želvino juho, njen oklep pa uporabljajo ta izdelavo spominkov, nakita in celo za podlago kakšnemu slikarju naivcu.

Morske želve močno ogrožajo t.i. nesreče pri ribolovu. Večkrat postanejo žrtev ribiških mrež. Na Pacifiku so problem rešili s posebnim mehanizmom imenovanim "Turtle Excluder Device", ki želvam omogoča oditi iz mreže ne da bi ovirala ribolov. V Mediteranu je problem še vedno pereč, saj različne izvedbe "parangalov" ogrožajo želvini organizem, če kovina ostane v ustih ali prebavnem sistemu. Trnki zapičeni v želvino tkivo povzročajo dolgotrajne bolečine in pogin. Mnogo brezvestnih ribičev ne odstrani kovine iz želvinih ust, če se slučajno ujame na trnek. Produkti industrije iz bionerazpadajočih materialov prav tako škodijo vrsti, saj če so odvrženi v morje ne razpadejo, temveč jih obrastejo različne alge. Želve takšne predmete pogoltnejo in nato poginejo. Tudi naftni produkti z ladij ogrožajo želvino vrsto, saj se prijemajo na alge, ki so osnovna hrana mladih želv. Ni še popolnoma raziskano, kako strupene odplake delujejo na življenje morskih želv, vendar so pri analizah ugotovili visoko koncentracijo bioakumulativnih in močno toksičnih snovi v organizmih le-teh. To pravgotovo spravlja obstoj morske želve v še večjo negotovost.

KAKO GREENPEACE UKREPA ?

Greenpeace sodeluje z ostalimi sorodnimi organizacijami, znanstveniki in ribiči obalnih področjih, kjer je vrsta ogrožena, da bi rešila želvo v Mediteranu, kjer ji grozi izumrtje. Poziva vse vlade sredozemskih držav naj zadostno poskrbijo za varno razmnoževanje in življenje morskih želv. Informira turiste in ribiče o pomembnosti ohranitve ene najstarejših živalskih vrst na svetu. Zbira prostovoljne prispevke članov, kar jim omogoča izvedbo kampanij, obveščanje in osvoboditev ljudi...

Če želiš pomagati organizaciji GREENPEACE ali dobiti več informacij o našem delu in prizadevanjih vzpostavi stik z nami:

GREENPEACE INTERNATIONAL
Keizersgracht 176, 1016 DW Amsterdam, HOLLAND
tel. 31 205236555

GREENPEACE
Iz publikacije
"Greenpeace progetto mediterraneo"
prevedel in uredil Orlando Hrandek

KNJIGA, KI JE DOKUMENT ČASA

Knjiga Nade Morato z naslovom Ravnikova kulturna dediščina v Kortah, ki je pred dnevi izšla v zbirki Annales je nedvomno pomemben zgodovinski dokument nekega obdobja v življenju izolskega podeželja.

Na predstavitvi knjige je avtorica Nada Morato govorila o dolgem zbiranju objavljenega gradiva, o dokumentih, ki jih je morala izbrskati iz debelih cerkvenih arhivov, o težavah, ki jih je imela pri pripravi knjige, pa tudi o zadovoljstvu ob njenem izidu.

Nada Morato je tudi naša dolgoletna sodelavka, ki redno zapisuje pomembnejše kulturne dogodke iz Kort in okolice, v zadnjem času je zelo aktivna tudi v novoustanovljenem Kulturnem društvu Korte. Knjiga o Ravnikovi dediščini pa je nekaj, kar bi moral imeti na svoji polici vsak pravi Izolan, tisti, ki želi vedeti, kako so na tem koncu matere zemlje živeli njegovi predniki ali vsaj predstanovalci.

RAVNIKOVA DEDIŠČINA V KORTAH

France Ravnik (1832 - 1883) in njegov podpis

je odlikoval zlati v jeziki. V lolskem letu 1876/1877 je obiskoval 3. letnik gimnazije. Študij je končal leta 1888, a je, žal, že leta 1890 umrl.

Ravnik je dvigal kulturno raven kraja s pogovori, pridigami in s širjenjem Mohorjevih knjig, kajti le-te so bile tedaj malemu človeku dosegljive in razumljive. Število naročnikov se je od leta 1872 do 1880 dvignilo s 7 na 39.⁹ Imel je tudi bogato knjižnico in je rad izposojal svoje knjige. Vas je imela svoj pevski zbor, ki je nastopal v cerkvi in pel Na vasi. Lahko bi trdili, da so bili tedaj tudi v Kortah postavljeni vsaj temelji "čitalništva", saj so se zgledovali po čitalnicah v Dekanih (ust. 1869), Doljuncu (ust. 1870), Smarjah (ust. 1884) in Marezigah (ust. 1884) ter po taboru v Kubežu (1870).¹⁰ Prav tako kot sosednje vasi so tudi Korte imele svojo godbo, v katero so se člani vpisovali leta 1882.¹¹

Ravnik je bil pred prihodom v Korte poslanec (starih Slovencev v poreškem deželnem zboru).¹² Tedaj se je, ob obiskih čitalnic in taborov, potegoval za narodne pravice, zato da bi se jih tudi Slovenci na zahodni meji zavedeli. V deželnem zboru je predlagal, da bi za istrske Slovence namestili potujočega učitelja kmetijstva. Zadevo so zavlačevali in so ga namestili lele kasneje, kar se da sklepati po oznaki v cerkvi 25. 5. 1884: "V Korte bo prišel direktor De Rossi, ki bo predaval, kako se listni čerški (svilni preči) vzgajajo."

V skladu s svojim narodnopravnim delovanjem in gorečim poverjenjem je Ravnik prevedel ime Korte v Dvor in ga v tej obliki uporabljal v nekaterih listinah.¹³ Dvor je naveden v seznamih naročnikov Mohorjevih knjig, v koledarjih v letih 1871-79, 1881 in v času župnika Škerbeca le v letih 1895 in 1896.

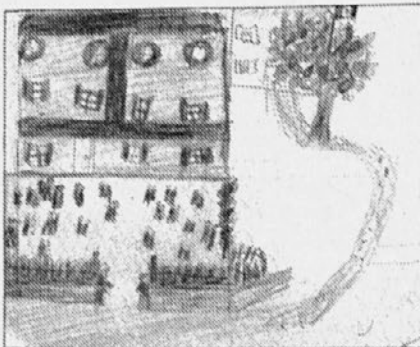

Foto v Cortah, narisal Miklan Kleva, učenec 4. r. OŠ Malija leta 1938

Prevojnica godba na Maliji (kost R. Bernardi)

Slike ob odprtju recepcije na Prati, Korte 1932 (arhiv župnije)

Marijina služba v Kortah sredi 30. let; v sredini je Leopold Jurca in levo od njega bogoslovec Živice (arhiv župnije)

VRTEC IZOLA VABI K VPISU OTROK V VRTEC za šolsko leto 1995/96

Otroke lahko vpišete v naslednje programe:

- CELODNEVNI
- SKRAJŠANI (3-4 ure dnevno)
- POPOLDANSKI (od 2 let starosti dalje)

Vpis bo od 5. do 15. maja 1995, vsak delovnik od 7. do 15. ure (v sredo do 17.00) na upravi vrta v enoti Livade, OF 15, IZOLA, Tel.: 63 - 714.

K vpisu prinesite kopijo otrokovega rojstnega lista.

KARST BROTHERS POPER...

KULTURNI DOM IZOLA

Petek, 5. maja ob 20.30

TV POPER - V ŽIVO

Sodelujejo: Verč, Kobal, Devetak, Malalan, Košuta. Vstopnina 1.000 Sit, študentje, upokojeanci 800 Sit

Sobota 6. maja ob 19.30

"Su mare grega!"

Skupnost Italijanov iz Izole vabi na ogled gledališke predstave /komedija v treh dejanjih/ skupine SIPARIO APERTO iz Trsta (v tržaškem narečju).

Vstopnine ni!

Četrtek, 11. maja ob 19.00

VRELEC MLADOSTI -

pet tibetanskih vaj pomlajevanja

Predstavitve knjige Petra Kelderja.

O vajah pomlajevanja bo govorila Martina Kralj, terapevtka, ki pri nas že več let vodi delavnice vaj pomlajevanja, knjigo pa bo predstavila Edvina Novak, urednica založbe Vale - Novak, ki je knjigo izdala. Pogovor bo povezovala Alja Tasi.

KULTURNI DOM KOPER

Petek, 5. maj ob 19.30

III. FESTIVAL PLESA IN GLEDALIŠČA

Baletni odlomki pod umetniškim vodstvom Višnje Toškan. Vstopnina 500 Sit.

Sobota, 6. maj ob 20.30

20 - letnica MPZ MAESTRAL Koper

ZAPOJTE Z NAMI - zborovodja Maja Cetin

Nedelja, 7. maj ob 18.00

Italijanska skupnost Koper

FESTA DELLA MAMMA

Nastop mladih pevcev in glasbenikov

Ponedeljek, 8. maj ob 17.30

MePZ Veter Ljubljana in MePZ srednjih šol Koper

Sreda, 10. maj ob 18.00

Medobčinsko srečanje plesnih skupin

NOGOMET

VSİ STRECI "NAŠI"

Izola:HIT Gorica 1:3 (0:0)

Strelci: 1:0 Zupanc (51), 1:1 Nikčević (52), 1:2 Nikčević (63), 1:3 Nikčević (86)

Nogometaši trenerja Softiča so v tekmi s tretjevrščenimi Goričani sicer pokazali to kar so ta trenutek sposobni, vendar je bilo premalo za resnejši odpor bolje pripravljenemu, predvsem pa bolje organiziranemu in situiranemu moštvu. Goričani, ki letos celo naskakujejo Evropo so prišli v Izolo z jasnim namenom, da domov odnesejo obe točki in to jim je ob bučni podporo njihovih navijačev tudi uspelo. O odnosu do domačega moštva pa vse pove podatek, da je bilo gostujočih navijačev vsaj trikrat več kot domačih in da so goričani igrali kot na domačem igrišču.

Kljub vsemu je prvi polčas minil v dokaj enakovredni igri, razpletati pa se je začelo v nadaljevanju, ko je Zupanc po močnem strelu Perkata spravil žogo v mrežo. Veseje redkih domačih navijačev je bilo kratko, saj je nekdanji Izolan Nikčević že minuto kasneje s

"škarjicami" izenačil, deset minut kasneje pa goste popeljal v vodstvo. Reakcije domačih ni bilo, goričani pa so trenirali protinapade in v enem takšnih je Nikčević še tretjič premagal Karahodo.

Izolski nogometaši so se seveda že sprijaznili s tem, da se bodo za obstanek v 1. ligi borili v play out-u, seveda pa je treba za kaj takega imeti vsaj minimalno urejene pogoje. Za izolski klub bi kaj takega težko trdili. Edini resni sponzor, Sulejman Elšani že nekaj časa plačuje zaostale račune, tudi tiste iz leta 1992, zdaj pa mu počasi že zmanjkuje volje in denarja, saj je celoten projekt sponzoriranja kluba temeljil na pridobitvi papirjev za ureditev poslovnih prostorov pod novo tribuno na vzhodni strani stadiona. Na njegovo žalost in s tem na žalost celotne uprave in kluba pa se je vse skupaj zapletlo, tribune so bile razglašene za črno gradnjo, pojavilo se je vprašanje kdo je pravzaprav investitor, javila sta se vsaj dva upnika (Stavbenik, Adriatic) in neredno je pravljanje koncesije (kandidat je tudi Sportel - klubsko podjetje). Vprašani nevi je uprava kluba s sponzorjem še enkrat obiskala župana s prošnjo naj pomaga razrešiti ta zaplet. Župan je obljubil, da bo celotno problematiko še enkrat pregledal s strokovnimi službami in za danes organiziral srečanje vseh zainteresiranih (klub, občina, Adriatic, Stavbenik, Sportel), vendar sestanka zaradi odsotnosti nekaterih udeležencev verjetno ne bo. Sponzor kluba je že najavil, da bo v primeru zavlačevanja in izmikanja odločitvi izstopil z vlaka imenovanega NK Izola v katerega je, brez posebnih učinkov, vložil najmanj 500.000 nemških mark.

PRIMORSKA LIGA

SLOVO KORT OD NAPREDOVANJA?

Ildrija:Avtoplus Korte 1:0

Nogometaši iz Kort so na derbiju v Ildriji verjetno napravili možnosti za napredovanje, saj po tem porazu na prvenstveni lestvici zaostajajo za Ildričani in igralci Transporta za 4 točke. Vodilni moštvi imata namreč 31, Korte pa 27 točk in glede na to, da vzdušje v moštvu ni ravno vrhunsko so možnosti za napredovanje dokaj majhne.

ROKOMET

IZOLANKE SO SE REŠILE

1. LIGA - ženske

Marina Izola: Bakovci 26:23

Igralke izolske Marine so po solidni sobotni predstavi proti Kranjčankam tokrat odigrale celo slabše kot znajo in prav malo je manjkalo, pa bi gostje iz Bakovcev iz Izole odnesle obe točki, kar bi bilo za obstanek v 1. ligi že usodno. Prekmurke so namreč vodile večji del srečanja, ko je bilazelo nerazpoložena reprezentančna vratarka Škopelja.

Trener Čuk je v igro poslal rezervno vratarko Bubolo, ki je "pobrila" nekaj nevarnih žog, in ko se je Škopelja vrnila v igro je do konca tekme branila odlično in zmaga je ostala doma.

Kakorkoli že, dejstvo je, da moštvu manjka nekaj kvalitetnih igralk, saj veteranka Radojkovičeva ne bo igrala vse večne čase.

V klubu tudi razmišljajo o angažiranju trenerja ženske ekipe, saj je Boris Čuk preobremenjen z

organizacijskim delom v klubu, delom z različnimi selekcijami in reprezentančnimi obveznostmi. Seveda pa je vse odvisno od rezultatov v play out-u in finančnega položaja v klubu.

2. LIGA MOŠKI

REŠITEV IZ PEKLA

ŠEŠIR:DELMAR 19:20 (17:17, 13:13, 7:6)

Igraci trenerja Ačkuna so po dveh podaljških in tretji infarkt tekmi iz boja za napredovanje izločili zelo močno ekipo Šeširja iz Škofje Loke. Po prvem srečanju, ki so ga Izolani dobili v Škofji Loki z zadetkom razlike so v soboto na prednost napravili doma in tokrat oni izgubili z zadetkom razlike, v tretji odločilni tekmi v gosteh pa so spet slavili z golom razlike, tokrat kar po dveh podaljških.

Največ zaslug za zmago in uvrstitev v finale play offa ima obramba, saj že število zadetkov pove, da sta obe moštvi igrali zelo previdno v obrambi in na dolge, ter zanesljive napade.

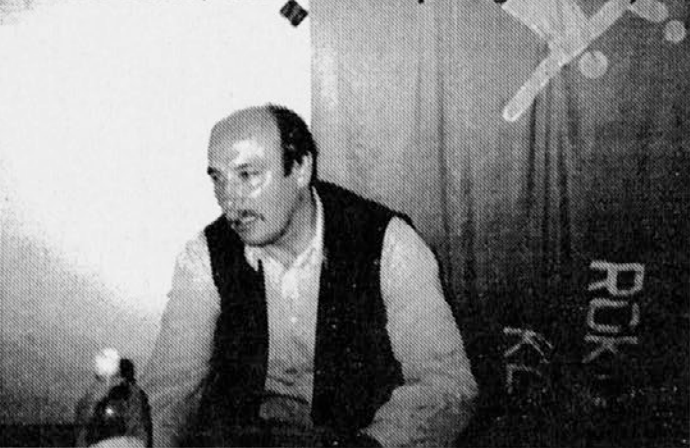
Domači so prvi polčas končali z zadetkom prednosti (7:6), v nadaljevanju pa celo povedli z 11:6. Takrat je trener Ačkun z nekaj izvrstnimi zamenjavami spremenil postavbo in Izolani so izenačili ter celo povedli. Možnost za zmago so imeli že v rednem delu, vendar sta jim jo odvzela sodnika z dokaj dvomljivo odločitvijo tik pred koncem. V prvem podaljšku sta se ekipi izmenjavali v vodstvu, v drugem podaljšku pa so Izolani spet povedli, sodnika pa sta v zadnji sekundi domačim "podarila" sedemmetrovko, ki pa jo je odlični vratar Nedoh obranil in tako Škofjeločane izločil iz boja za napredovanje.

Kot nam je povedal predsednik Pavčnik so vsi igralci igrali maksimalno angažirano, saj je tekma trajala kar 2 uri in 15 minut, trener Ačkun je izvrstno vodil moštvo, v obrambi so bili odlični Mičovič, Djokič, Ropotar in vratar Nedoh, pa tudi ostali so odigrali življensko tekmo, tako da je treba za zmago dejansko pohvaliti celo moštvo. Izolane je s tribun bodrilo tudi kakšnih 30 Ribarov, niti med in niti po srečanju pa ni bilo nikakršnih neredov ali drugih težav.

ROKOMETNI INFARKTI

Trener Ačkun, tvorec izolskih prvoligaških sanj

IL MANDRACCHIO

Foglio della comunità italiana di Isola

Crepi l'avarizia

Che la coperta del Governo è sempre maledettamente troppo corta lo sappiamo sin dai tempi quando giravamo in pantaloncini corti, e questo non per mancanza di stoffa. Però, per capire che la questione delle "piazze" di detta coperta fosse di possibile soluzione con le noccioline abbiamo dovuto attendere l'ultima riunione della Commissione per le nazionalità del Parlamento sloveno che aveva all'ordine del giorno il finanziamento dei gruppi nazionali, dei loro enti e istituzioni dal bilancio della Repubblica di Slovenia per l'anno 1995. Bilancio che in verità garantisce i mezzi per le spese funzionali minime a quasi tutti gli enti e istituzioni dell'etnia, tranne che per quelli comuni che hanno sede in Croazia. Con questi la cosa si fa alquanto ingarbugliata causa la mancata definizione dei rapporti, o, meglio, causa i non raggiunti accordi tra i due paesi sul finanziamento delle cose comuni del gruppo nazionale italiano di Slovenia e Croazia. Capitolo a parte sono le nostre scuole, quelle di Isola tanto per intenderci. Queste, sia la Dante Alighieri che la Pietro Coppo, speravano, infatti, di aver già acquisiti i finanziamenti per la costruzione della nuova sede, la prima, e per l'ampliamento dell'attuale sede, la seconda. Il bilancio sloveno per l'anno in corso, invece, prevede a riguardo dell'edilizia scolastica tagli a colpi di machete. All'inizio parlavamo di noccioline. Sì, appunto di queste si tratta quando si parla di finanziamento delle necessità in campo culturale dei gruppi nazionali ungherese e italiano in Slovenia. Questi, modestamente, avevano richiesto sessanta milioni di talleri. Il governo, invece, è disposto a dispensare loro un massimo di 54 milioni, sempre di talleri, naturalmente. A questo punto non ci rimane che confidare in un clamoroso "crepi l'avarizia" da parte del nostro Governo.

Gianfranco Siljan

Consiglio Comunale

Volontà di dialogo

Anche se, come abbiamo previsto la volta scorsa, la seduta del Consiglio comunale di Isola dedicata all'esame della bozza di Statuto è stata abbastanza vivace, va comunque detto che, nonostante tutto, è stata abbastanza costruttiva e, dal nostro punto di vista, positivistica. Non perché la vivacità del dibattito è stata presente soprattutto quando si discuteva degli articoli inerenti alla posizione della comunità nazionale italiana, quanto piuttosto perché proprio il dibattito è servito se non altro per chiarire alcuni concetti fondamentali sui diritti di una minoranza nazionale autoctona. Indipendentemente dai risultati poi conseguiti con il voto rimane il fatto, probabilmente, che per molti consiglieri alcuni concetti e principi sono stati affrontati per la prima volta.

E non è detto che principi e regole che per noi, appartenenti alla minoranza sembrano addirittura lapalissiani, siano altrettanto facilmente comprensibili e digeribili per chi ne è completamente a digiuno. Ed è questa l'impressione che abbiamo avuto, ed è da qui che, in fondo, scaturisce la nostra posizione moderatamente ottimistica. A parte singoli casi che riteniamo frutto di ottusa chiusura ideologica e partitica, riteniamo che vi siano ancora la presenza di una volontà di dialogo e che il seme della tolleranza e della convivenza per tanti anni seminato con ostinazione e con costanza in questo comune e in questa zona, ha le radici ancora ben piazzate. La speranza, quindi, che anche quelle proposte che la nostra comunità ha avanzato con ponderatezza e senso dell'equilibrio per il nuovo Statuto, pur se non approvate in prima istanza vengano adeguatamente

riesaminate dalla preposta commissione e trovino infine l'avallo definitivo con il voto di tutti i consiglieri. Come quella inerente alla proposta di aggiunta all'articolo 8, che prevede la garanzia dei diritti nazionali anche a quei singoli che vivono al di fuori del territorio ufficialmente definito come nazionalmente misto. Importante, quindi, l'avér chiarito (e si spera di esser stati anche capiti) la differenza tra un diritto garantito ad una collettività autoctona e lo stesso diritto garantito anche al singolo, all'individuo che il caso o il bisogno ha costretto a far vivere sì nello stesso comune, ma al di fuori di un'area prestabilita. In particolare oggi, quando è necessario riproporre forme di attiva convivenza lontane dai fantasmi del ventennio fascista, ma anche, speriamo, lontane da certi fantasmi di un quarantennio socialista.

S.S.

I consiglieri al lavoro...

Foto: C. Chicco

50° della Vittoria

Apprendistato di Democrazia

Gli anniversari che stiamo celebrando in questi giorni, o che ci apprestiamo a celebrare nei prossimi, almeno per noi, gente che viviamo e siamo vissuti in queste zone, devono rappresentare momento di riflessione. Perché se è vero, che date come il 25 o il 27 aprile hanno rappresentato un momento storico nella lotta contro l'imperante fascismo, e se è vero che il 9 maggio rappresentò la fine del secondo conflitto mondiale, è altrettanto vero che, per noi, le conseguenze e le tensioni non sono terminate, fino ai giorni nostri.

Nella nostra visione della memoria storica, però, forse in maniera un po' ingenua e dilettantesca, vogliamo continuar a credere che proprio anniversari come questi significhino un'occasione per riprendere conoscenza e coscienza dei valori e degli ideali di mezzo secolo fa, che la realtà delle cose accadute nel frattempo ha contribuito ad annebbiare o a far trasbordare verso l'una o l'altra delle ideologie. Falsando, nella loro stessa essenza, i valori stessi della Resistenza e dell'antifascismo, quasi fossero un'ingombrante remora che ostacola il passo dei tempi. Concetti che, una volta per uno, sono stati rapinati dalla politica di turno per trasformarli da memoria della collettività in strumento del potere.

E se anche è vero, come ribadì un importante statista europeo in questi giorni, che nessuno ha il diritto di stabilire che cosa un uomo deve o non deve pensare ricordando i fatti di mezzo secolo fa, va comunque posto in risalto che da quei fatti nacque l'Europa odierna, e su quei principi venne costruita quella che oggi definiamo "la democrazia del duemila". E - per dirla con un nostro importante collega - se la Resistenza e l'antifascismo sono stati l'apprendistato della democrazia, allora è un apprendistato il cui ricordo ha ancora un senso.

Silvano Sau

La vedono realmente così?

Una giornata non troppo soleggiata di aprile: un gruppo di alunni della scuola esce dall'edificio per fare una passeggiata per le vie della città. Obiettivo: osservare l'ambiente per poi descriverlo. Gli scolari attenti osservano e dopo alcuni giorni portano diligenti il tema scritto.

Le descrizioni sono a volte precise e accompagnate da commenti personali. C'è chi si limita a scrivere delle sensazioni riportate, altri si abbandonano a svolinate poetiche sugli aspetti della città. Prevengono però giudizi non troppo lusinghieri sui vari stimoli che hanno colpito i sensi degli allievi. Ecco alcune frasi tratte dai temi di autori vari: «...vie piene di rifiuti e maleodoranti...»; «...parchine rotte e scarabocchiate...»; «...odore di muffa...»; «...case molto vecchie...»; «...l'odore non piacevole di alghe asciutte...»; «...il porto con tante barche vecchie, e alcune anche rotte...»; «...vedo un campanile molto vecchio...» (sic!);

«...odore sgradevole...»; «...la gente butta la spazzatura dalle finestre...»; «...colombi, cani e gatti che lasciano rifiuti...»; «...la natura inquinata...»; «...le imposte che cigolano sui cardini...»; «un piccione morto sul prato...»

Leggendo questi temi sorgono spontanei alcuni interrogativi che dovrebbero farci riflettere. Ha veramente questo aspetto la nostra città? O forse i giovani hanno visto troppi film dell'orrore e thriller e sono rimasti impressionati dalle immagini più «forti» rivedendole anche durante una banale passeggiata? O, ancora, perché i nostri giovani tendono a vedere e ad ingigantire soltanto i lati negativi della realtà?

Senza alcun collegamento con ciò che è stato scritto in questi temi, mercoledì 19 aprile anche gli alunni della Scuola elementare Dante Alighieri hanno partecipato all'azione di pulizia della città organizzata dal Comune.

Marino Maurel

Come eravamo tanti anni fa

La Comunità degli Italiani di Isola è sempre stata il centro delle varie attività artistiche e culturali portate avanti dai nostri connazionali negli anni che sono seguiti alla sua costituzione. Con vicende, contenuti e quantità alterni. Così è stato anche 40 anni fa. Lo leggiamo in una relazione del comitato direttivo del Circolo Operaio di Cultura di Isola, riunito il 16 settembre 1955, con all'ordine del giorno, appunto, le attività svolte nella stagione 1954/55.

"All'attivo della stagione - scrive il verbalista - ci sono 4 premiere, e precisamente: 1 commedia in tre atti ed un preludio "TRAMPOLI"; 2 riviste; 1 pantomima "BIANCANEVE E I 7 NANI". Complessivamente sono stati rappresentati 16

Attività comunitaria

Sabato 6 maggio alle ore 19.30, alla Casa di cultura di Isola, la Compagnia teatrale dialettale triestina "SIPARIO APERTO" presenta la commedia comico brillantissima di Silvio Petean **"...SU MARE GREGA!!!"** per la regia dello stesso Petean. Renato Trisciuzzi, presidente e primo attore della compagnia: **"... e raccomandate a chi il troppo ridere fa male di non venire a vederci o starà veramente male!!!"** Ingresso libero.

Lunedì 8 maggio alle ore 18.00, nella Sala grande della Comunità, conferenza del **prof. Pietro Turchet** sul tema **"IL DIABETE: classificazione, prevenzione, nuovi orientamenti terapeutici"**.

Domenica 14 maggio trasferta del nostro Coro HALIAETUM a Porpetto in Friuli per un concerto in occasione della Festa del vino, importante manifestazione di carattere regionale.

Sabato 20 maggio alle ore 17.00, nella sede della Comunità, **SERATA DEL VINO**. Nuova manifestazione della Comunità improntata alla conoscenza del prodotto vinicolo del nostro territorio. Invitiamo pertanto tutti i nostri soci e simpatizzanti produttori del **bon bicier de vin** a partecipare alla mostra con il loro prodotto. I vini saranno giudicati da una commissione di esperti e ai migliori produttori verrà consegnato un diploma di benemerita. Sono aperte le iscrizioni presso la Segreteria della Comunità.

Biblioteca

Orario d'apertura: lunedì e giovedì dalle ore 17.00 alle 19.00.

Sala di lettura

Orario d'apertura: dal lunedì al venerdì dalle ore 16.30 alle 20.30.

spettacoli e cioè: 6 ad Isola, 3 a Capodistria, 1 a Pirano, 1 a Dekani, 1 a Buie, 2 a Umago, 1 a Portorose e 1 a Sicciole. Oltre a ciò sono state effettuate due trasmissioni alla Radio di Capodistria. Hanno partecipato a questi spettacoli i seguenti gruppi: filodrammatica, coro, balletto e orchestra con cantanti solisti. Gli esecutori sono stati 156, gli spettatori 3.570. Le varie sezioni hanno effettuato 141 prove. Molto attiva è stata anche la biblioteca: i lettori sono stati circa 70 al mese. Frequentata giornalmente pure la sala di lettura.

Sono state tenute anche quattro proiezioni di vari documentari a cortometraggio di carattere professionale per i nostri operai. È stato inoltre organizzato un concorso scacchistico con 18 concorrenti."

S.S.

Il Mandracchio, foglio della comunità italiana di Isola
Redattore responsabile: Claudio Moscarda
La redazione: C. Chicco, M. Maurel, C. Moscarda, C. Raspoli, S. Sau, G. Siljan, A. Šumenjak
Indirizzo: via S. Gregorčič 76, 66310 Isola, Slovenia
tel-fax: +386 66 / 65031 / 65853

CERKEV SE PREOBLAČI

Cerkev sv. Mavra počasi dobiva novo obleko, čeprav je res, da je denarja za obnovo vse manj. Ko je prejšnji izvršni svet na eni svojih zadnjih sej pred iztekom mandata sprejel sklep o financiranju začetka obnovitvenih del ga je k temu prisililo nemogoče stanje župnijske cerkve, sedanja oblast pa se bo morala soočiti z dejstvom, da takšnega objekta pač ni mogoče sanirati zgolj v enem delu. Poleg strehe bo treba najmanj obnoviti fasado, potem je na vrsti del notranjosti cerkve, pa zvonik, pa morda osvetlitev cerkve in še kaj.

REHABILITACIJSKI OBMORSKI CENTER

odslej odprt tudi za Vas

FIZIOTERAPIJA

- ko pridejo bolečine
- kadar ste utrujeni
- če se slabo počutite
- ali si želite sprostiti

Vrhunska oprema in strokovno vodstvo

Tel.: dopoldan: **67-320, 67-321**

**DOM
DVA
TOPOLA**

Levstikova 1, 66310 Izola

MANDRAČ je tednik KS občine Izola

Naslov: **Veliki trg 1, 66310 Izola, tel / fax.: 066 / 61 - 139**

Predsednik časopisnega sveta:

Glavni in odg. urednik: Drago Mislej

Uredništvo: D. Mislej, V. Ostrouška, N. Zajc, T. Ferluga, Orlando H.

(fotoreporter), E. Šahbaz, I. Vrtnik-Blaško,

Tehnični urednik: Davorin Marc

Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 50 Sit.

Založnik / elektronski prelom: GRAFFIT LINE, doo Izola, 61-139

ŽR: 51430 - 603 - 32431

Tisk: Birografika BORI, Izola

ZAČELA RIBIŠKA SEZONA

S tekmovanjem v trnkarjenju s palico iz čolna, s katerim so člani morskog - ribolovnega kluba MENOLA iz Izole začeli letošnjo tekmovalno sezono. Tekmovanja se je udeležilo 16 tekmovalcev z osmimi čolni. Ribiška sreča je bila tudi tokrat naklonjena Zvonetu Grguroviču, ki je uplenil najtežjo menulo (160 gramov), sicer pa so udeleženci tekmovanja v mreže spravili kar 100 kilogramov rib, ki so jih po svojem običaju na zaključni slovesnosti pred hotelom Marina brezplačno ponudili mimoidočim.

Temu prvemu tekmovanju bosta sledili še dve, ki bosta dali odgovor na vprašanje, kdo bo zastopal barve kluba na državnem prvenstvu. Povejmo še, da je izolski športni ribolovni klub po članstvu najmočnejši v slovenski Istri. Med 300 člani je kar polovica mladih in kadetov.

ČIŠČENJE MORSKEGA DNA

Slovenski potapljači bodo tudi letos izvedli akcijo čiščenja morskega dna. Po lepem uspehu lanskoletne akcije so letos dobili tudi pomoč in podporo ministrstva za okolje in ministrstva za notranje zadeve, akcija pa se bo začela 14. maja v Kopru. Potapljači bodo dva dneva čistili morskno dno v mandraču in pri izlivu Badaševce, potem se bodo preselili v piransko in izolsko občino.

Glede na to, da je potapljačev v Sloveniji kar veliko so se dogovorili, da bo vsak potapljaški klub prijavil k akciji nekaj svojih članov in tako bodo morda v akciji sodelovali tudi obalni potapljači, ki so lani imeli na akcijo kar nekaj pripomb.

Potapljači ob tem prosijo druge uporabnike morja, predvsem pa lastnike gliserjev in čolnov, naj bodo v pčasu akcije na določenih območjih še posebej pazljivi, da ne bi prišlo do nesrečnih situacij.

BIČIKLETA ŽUR 95

Rod Jadranskih stražarjev ter prodajalna in servis koles Ritoša organizirata orjontacijsko tekmovanje "Bičikleta žur", ki bo 6. in 7. maja s pričetkom ob 8. uri. Prevoziti bo treba cca. 60 kilometrov dolgo progo po Slovenski Istri in na njej opraviti praktične naloge in preizkušnje

Štartnina znaša 1.300 SIT za taborniške ekipe, za rekreativne pa 1.500 SIT. Dodatne informacije in prijave na naslov

LEJLER GREGOR, Tovarniška 9, tel.: 65-251

ali CEGLAR TOMAŽ, F. Marušiča 4, tel.: 65-282.

**MENJALNICA
IN PROMET Z
NEPREMIČNINAMI**

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

KRIMI - KRIMI - KRIMINALIJE

Kakšni prazniki! Prvi naval notranjnikov smo preživeli, vendar bodo kmalu sledili novi.

Zdrahe, spori, pretepi

27.4. ob 10.50 uri je bila tuk. enota policije obveščena o kršitvi JRM v ulici 9.korpusa v Izoli. Na kraju je bilo ugotovljeno, da sta se sprli in stopili dve ženski. Zoper obe bo policijska postaja podala predlog sodniku za prekrške.

Ob 11.20 je prišlo do grožnje z nevarnim orožjem pri prepiru v Gorkijevi ulici Izola. Na kraju je bilo ugotovljeno, da sta se sprla fant in punca, ko pa mu je le-ta omenila, da ga bo zapustila, ji ta zagrozil z nožem, da jo bo ubil. Zoper tiba bo podana kazenska ovadba.

Ob 13.20 uri je v Leninovi ulici prišlo do kršitve javnega reda in miru v zasebnem stanovanju. Doma je bivša žena razbijala in grozila možu. Kršiteljica je napotena k sodniku za prekrške.

Avtoradio z ležiščem

Na Belvederju je neznani storilec vlomil v osebni avtomobil in iz njega odnesel avtoradio in ležišče. Lopova se išče.

Kraljevska klofuta

28.4. Ob 20.50 je prišlo do ekscesa v bifeju Kraljica v Izoli. Kršitelj je občanu prisolil klofuto. Zoper kršitelja podan predlog za sodnika za prekrške.

Z avtoštopom na fliperje

V Simonovem zalivu je bil legitimiran otrok, za katerega se je ugotovilo, da je izkoristil odsotnost staršev in se z avtoštopom podal na fliperje v Portorož. Dečki so obvestili starše, ki so otroka prevzeli na PP Izola.

Steklina že v mestu ?

29.4. je gostja avtokampa Jadranka sporočila na postajo, da je na sprehodu v Livadah opazila tri klateške pse. eden od njih jo je tudi ugriznil. Policisti so poiskali lastnika psa in bodo zoper njega ustrezno ukrepali.

Kolo v napoto

V Smrekarjevi ulici je prišlo do spora med sosedama. Ena je iz skupnega prostora metala kolo, last druge, na ulico. Na kraj so prišli dečki, ki so se z obema pogovorili in spor zgladili.

Sveža gomila

Občan iz Kort je na postajo sporočil, da je opazil svežo gomilo, v kateri je nekaj zakopanega. Patrola je na kraju res ugledala gomilo in ugotovila, da je v njej zakopan pes.

Čigavo dekle

2.5. je v avtokampu Jadranka prišlo do pretepa med dvema tujima državljanoma - Tunizijcema. Na smrt sta sprla zaradi dekleta. Oba sta bila napotena v Republiko Italijo, od koder sta tudi prišla.

Opit nad elektriko

V Livadah je občan pod vplivom alkohola vpil in nato namerno razbil vrata električne napeljave. "Električista so dečki kazensko ovadili.

POZOR !!!

Dne 16.5.1995 bodo učenci 3. in 4. razredov OŠ Livade opravljali kolesarski izpit. Izpit bodo opravljali po ustaljeni poti in sicer od OŠ Vojke Šmuc po Oktobrski revoluciji do Bazoviške ulice, nato na Trg Republike, po Drevoredu 1.maja, po Leninovi in spet po Oktobrski do OŠ Vojke Šmuc. Policijska postaja Izola na previdno vožnjo od 15.00 do 18.00 ure.

kam po finančni nasvet?

11. maj - svetovalni dan splošne banke koper

V VSEH POSLOVNIH ENOTAH: KOPER, Pristaniška 14; IZOLA, Drevored 1. maja 5;
PIRAN, Tartinijev trg 12; SEŽANA, Partizanska 50; POSTOJNA, Tržaška 2;
ILIRSKA BISTRICA, Bazoviška 18.

40 let splošna banka koper